

Alina & Czeslaw Centkiewicz: Sie bezwangen die Arktis. F. A. Brockhaus Verlag, Leipzig 1960. 15 × 21 cm. 440 sider, 48 sort/hvide tavler og 13 kortskitser.

Udforskningen af det højarktiske område har en lang, spændende og endnu ikke afsluttet række af ekspeditioner bag sig. Forfatteren af nærværende bog har sat sig som mål at give en populær fremstilling af dette samt at afslutte den med de seneste begivenheder af stor videnskabelig rækkevidde: den forskningsmæssige aktivitet 1) fra de flydende isøer T-1 til T-3, foretaget af USA 2) fra Nordpolstationerne N-1 til N-7, foretaget af USSR samt 3) under Det Internationale Geofysiske År. Valget og omtalen af national aktivitet forekommer ofte mærkelig. Dramatiske begivenheder med vægten lagt på ulidelige strabadser fremhæves så stærkt, at kun den, der erindrings sig f. eks. Knud Rasmussens rejseskildringer, forstår, hvorfor det gennem tiderne dog har været muligt at opretholde denne aktivitet. Videnskabeligt gøres stillingen ikke op, hvad man heller ikke forventer af en bog af denne type, men man indpodes gennem udvalget af personer og videnskabelig aktivitet dog en slags statusopgørelse for nationernes indsats på denne front, og her er det, at man føler trang til at opponere mod udvalget og tendensen. Dispositionen spiller en stor rolle i en bog af denne type også for bedømmelsen af mandskab og vilkårene for ekspeditionerne gennem tiderne. Her er det til fulde lykkedes at ridse den moderne tekniks fantastiske succes op, samtidig med at man aftvinges respekt for indsatsen, også den, som det tekniske og videnskabelige mandskab i dag sætter ind på opgaver, hvis løsning er uomgængelig nødvendig for den videre udvikling i et langt større perspektiv, end det man umiddelbart ville forestille sig, at de nordlige ismarker eller rettere Polarhavet kunne varsle for sydligere egne.

N. Kingo Jacobsen.

Studies in Hungarian Geographical Sciences. Editor: Gy. Miklós. Budapest 1960. The Hungarian Academy of Sciences. 84 sider. 17 × 24½ cm. 20 fig. 1 kort.

Publikationen, der omfatter de 6 arbejder, der af ungarske geografer blev forelagt på Den 19. I. G. U. Kongres i Norden 1960, viser, hvilke problemer der arbejdes med i ungarsk geografi for tiden, idet udvalget må kunne betragtes som værende repræsentativt.

Periglaciale fænomener studeres også i Ungarn som ansvarlige for udformning af formkomplekser, der ikke kan forklares ud fra nutidens klima. Der opereres med 5 pleistocæne klimatyper: fugtigt og tørt istidsklima, steppeklima, subtropisk-mediterrant skovklima og kontinentalt steppeklima. Klimatologien er repræsenteret ved et arbejde om løssdannelsens forudsætninger. Karstmorfologi og Donau-dalens terrasser er geomorfologiske arbejder, og en undersøgelse over energiressourcernes udbredelse og dennes betydning for industrialiseringen er et økonomisk-geografisk bidrag. Kort over arealets udnyttelse er »landutilization«-kartografi som grundlag for regionsplanlægning.

Den afsluttende afhandling beskæftiger sig med planer og principper for det nationale atlas, der er under udarbejdelse.